

PARLAMENTUL**LEGE Nr. ____**

din ____

privind acțiunile în despăgubire pentru prejudiciile cauzate prin încălcarea legislației în materie de concurență

Publicat : _____ în Monitorul Oficial Nr. ____ art. ____

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2014/104/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 noiembrie 2014 privind anumite norme care guvernează acțiunile în despăgubire în temeiul dreptului intern în cazul încălcărilor dispozițiilor legislației în materie de concurență a statelor membre și a Uniunii Europene, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 349 din 5 decembrie 2014, CELEX: 32014L0104.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1.** Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege stabilește procedura prin care orice persoană fizică sau juridică care a suferit un prejudiciu cauzat prin încălcarea legislației în materie de concurență de către o întreprindere sau o asocieră de întreprinderi poate solicita instanțelor de judecată competente despăgubirea integrală a prejudiciului suferit.

(2) Dreptul la despăgubiri prevăzut de prezenta lege se asigură pentru toate persoanele fizice sau juridice, fie ele consumatori, întreprinderi sau autorități publice indiferent de existența sau lipsa unei relații contractuale directe cu întreprinderea care a săvârșit încălcarea și indiferent dacă există sau nu o constatare prealabilă cu privire la încălcare în materie de concurență a unei autorități de concurență.

(3) Prezenta lege se aplică în mod egal în cazul încălcării prevederilor art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012 săvârșite de către întreprinderi publice și de către întreprinderi cărora li s-au încredințat drepturi speciale sau exclusive.

(4) Prezenta lege se aplică și încălcărilor dispozițiilor art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, atunci când acestea din urmă se aplică în paralel cu art. 5 sau art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012.

(5) Prezenta lege are ca scop oferirea unui cadru eficient de asigurare a respectării legii la nivel privat prin acțiuni în despăgubire în cazul încălcărilor legislației în materie de concurență, completat de mecanisme de soluționare amiabilă a litigiilor și de măsuri de asigurare a respectării legislației în materie de concurență la nivel public.

(6) Dispozițiile de drept material din prezenta lege nu se aplică retroactiv.

Articolul 2 Noțiuni principale

(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni utilizate semnifică:

a) *acțiune în despăgubire* – cerere privind acordarea de despăgubiri în fața instanței de judecată de către o parte care se pretinde a fi prejudiciată sau de către o persoană care acționează în numele uneia sau mai multor părți care se pretind a fi prejudiciate, ori de către o persoană fizică sau juridică ce i-a succedat în drepturi părții care a pretins a fi fost prejudiciată, inclusiv persoana care a achiziționat drepturile litigioase;

b) *autoritate de concurență* - Consiliul Concurenței, ca autoritate de concurență națională, conform art. 2 alin. (6) din Legea concurenței nr. 183/2012, sau, ulterior datei intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Comisia Europeană sau orice altă autoritate națională de concurență dintr-un stat membru, ori toate, după caz;

c) *autorul încălcării* - întreprinderea sau asocierea de întreprinderi care a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;

d) *beneficiar de imunitate* - întreprinderea căreia i s-a acordat imunitate la amendă de către o autoritate de concurență în cadrul unui program de clemență;

e) *cumpărător direct* - persoana fizică sau juridică care a achiziționat direct de la autorul încălcării produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență;

f) *cumpărător indirect* - persoana fizică sau juridică care a achiziționat, nu în mod direct de la autorul încălcării, ci de la un cumpărător direct sau de la un cumpărător ulterior, produse sau servicii care au făcut obiectul unei încălcări a legislației în materie de concurență sau produse sau servicii rezultând din bunurile sau serviciile respective sau conținând astfel de bunuri sau servicii;

g) *decizie de constatare a unei încălcări* - decizia unei autorități de concurență sau a unei instanțe de control judiciar prin care se constată o încălcare a legislației în materie de concurență;

h) *decizie definitivă de constatare a unei încălcări* - decizia de constatare a unei încălcări a legislației în materie de concurență, care nu poate sau nu mai poate fi contestată prin mijloace legale, obținând puterea lucrului decis;

divulgare a probelor - obligație de prezentare, în temeiul unei încheieri judecătorești, a unor elemente de probă determinate sau a unor categorii de probe aflate sub controlul unei părți ori al unui terț.

i) *informații preexistente* - probe care există indiferent de procedurile unei autorități de concurență ori dacă aceste informații se află sau nu în dosarul unei autorități de concurență;

j) *încălcarea legislației în materie de concurență* – o încălcare a art. 5 sau 11 din Legea concurenței nr. 183/2012, și/sau, ulterior datei intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, a art. 101 sau 102 din TFUE;

k) *legislația națională în materie de concurență* - dispozițiile art. 5 sau 11 din Legea concurenței nr. 183/2012, care urmăresc predominant același obiectiv ca și art. 101 și 102 din Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene, excluzând dispozițiile de drept național care impun sancțiuni penale persoanelor fizice, cu excepția cazului în care aceste sancțiuni penale constituie mijloacele de a asigura respectarea normelor de concurență aplicabile întreprinderilor;

l) *parte prejudiciată* - o persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a legislației în materie de concurență;

m) *probă* - orice tip de mijloace de probă admisibile înaintea instanței sesizate, în special înscrisuri și orice alte obiecte care conțin informații, indiferent de mediul de stocare a informației;

n) *soluționare consensuală a litigiului* - orice mecanism prin care părțile ajung la o soluționare extrajudiciară a unui litigiu privind o cerere de despăgubire;

o) *suprapreț* - diferența dintre prețul plătit în realitate și prețul care ar fi prevalat în absența unei încălcări a legislației în materie de concurență;

p) *tranzacția de împăcare* - acordul la care se ajunge în urma unei soluționări consensuale a litigiului;

(2) Alte noțiuni utilizate în prezenta lege sunt definite în sensul Legii concurenței nr. 183/2012 sau actele normative ale Consiliului Concurenței.

CAPITOLUL II

DREPTUL LA DESPĂGUBIRI INTEGRALE ȘI DIVULGAREA PROBELOR

Articolul 3. Dreptul la acțiune în despăgubire

(1) Orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a dispozițiilor art. 5 sau 11 din Legea concurenței nr. 183/2012 poate solicita și obține repararea integrală a prejudiciului respectiv.

(2) Orice persoană care a suferit un prejudiciu cauzat de o încălcare a dispozițiilor art. 101 sau 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene poate solicita și obține repararea integrală a prejudiciului respectiv.

(3) Despăgubirile integrale repun persoanele care au suferit un prejudiciu în situația în care s-ar fi aflat dacă încălcarea nu ar fi avut loc. Despăgubirea integrală include pierderea efectivă, profitul de care este lipsită persoana prejudiciată, precum și plata dobânzii aferente.

(4) Despăgubirea integrală nu poate conduce la o îmbogățire fără justă cauză, indiferent dacă despăgubirea integrală se produce în urma unor despăgubiri punitive, multiple sau de altă natură.

Articolul 4. Competența instanței de judecată

(1) Competența de a soluționa cererile de reparare a prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență revine Curții de Apel Centru.

(2) Acțiunile privind despăgubirile, înaintate în temeiul prezentei legi, sunt scutite de la plata taxei de stat, dar se achită taxa de timbru.

(3) Acțiunile în repararea prejudiciului cauzat de întreprinderi ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență se examinează potrivit prevederilor prezentei legi. În măsura în care prezenta lege nu reglementează anumite aspecte procedurale sau de drept material, se aplică, în mod corespunzător, prevederile Codului de procedură civilă nr. 225/2003, Codului civil nr. 1107/2002 și Legii privind medierea și statutul mediatorului nr. 9/2026.

Articolul 5. Divulgarea probelor

(1) În cadrul procedurilor dintr-o acțiune în despăgubire, la cererea unui reclamant care a prezentat o justificare întemeiată conținând faptele și mijloacele de probă disponibile pentru a dovedi caracterul plauzibil al cererii sale de despăgubiri, instanța poate dispune divulgarea de probe relevante deținute de

pârât sau de un terț, sub rezerva condițiilor prevăzute de prezentul articol și de art. 6-8. La cererea pârâtului, instanța poate dispune divulgarea de probe relevante de către reclamant sau de către un terț.

(2) Instanța de judecată poate dispune divulgarea unor elemente determinate de probă sau a unor categorii relevante de probe delimitate în motivare pe cât de precis și de strict posibil, pe baza unor elemente de fapt disponibile în mod rezonabil.

(3) Instanța de judecată limitează divulgarea probelor la ceea ce este necesar și proporțional. La aprecierea proporționalității cererii de divulgare, instanța ține seama de interesele legitime ale părților și ale terților vizați, în special de:

- a) măsura în care cererea sau apărarea este susținută cu fapte și probe disponibile care să justifice cererea de divulgare de probe;
- b) amploarea și costul divulgării, în special pentru eventualii terți implicați, inclusiv pentru a evita căutarea de informații nespecifice, care este puțin probabil să fie relevantă pentru părțile în procedură;
- c) caracterul confidențial al probelor a căror divulgare se solicită, în special atunci când acestea conțin informații privind terți, precum și măsurile disponibile pentru protecția informațiilor confidențiale.

(4) Instanța de judecată poate dispune divulgarea probelor care conțin informații confidențiale, cu aplicarea unor măsuri efective pentru protejarea confidențialității acestora, în cazul în care le apreciază ca fiind relevante pentru soluționarea acțiunii în despăgubire.

(5) În aplicarea alin. (4), instanța de judecată poate adopta, cu respectarea dispozițiilor Codului de procedură civilă, ale Legii nr. 384/2023 privind protecția secretelor comerciale și ale Legii concurenței nr. 183/2012, următoarele măsuri necesare pentru protejarea informațiilor confidențiale:

- a) anonimizarea informațiilor confidențiale și a altor informații confidențiale;
- b) desfășurarea audierilor în cadrul ședințelor de judecată închise;
- c) limitarea accesului la probe al persoanelor autorizate;
- d) întocmirea rapoartelor de expertiză cu respectarea confidențialității;
- e) alte măsuri, necesare pentru protejarea informațiilor divulgate.

(6) Interesul pe care întreprinderile îl au de a evita acțiunile în despăgubire ca urmare a unei încălcări a legislației în materie de concurență nu constituie un interes care să justifice acordarea de protecție.

(7) Instanța de judecată dispune divulgarea de probe asigurând respectarea secretului profesional.

(8) Înainte de a dispune divulgarea în temeiul prezentului articol, instanța acordă persoanei de la care se solicită divulgarea posibilitatea de a prezenta observații cu privire la necesitatea, proporționalitatea și întinderea divulgării, inclusiv prin audiere, după caz.

Articolul 6. Divulgarea de probe incluse în dosarul unei autorități de concurență

(1) Divulgarea probelor incluse în dosarul unei autorități de concurență este supusă prevederilor prezentului articol, care se completează cu dispozițiile art. 5 în măsura în care prezentul articol nu dispune altfel.

(2) Instanța de judecată poate solicita autorității de concurență divulgarea probelor aflate în dosarul acesteia în cazul în care se constată că acestea nu au putut fi obținute, în mod rezonabil, de la o parte sau de la un terț.

(3) Prezentul articol nu aduce atingere prevederilor privind accesul liber la informațiile de interes public în temeiul Legii nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, și nici protecției documentelor interne ale Consiliului Concurenței și a corespondenței dintre autoritățile de concurență, întemeiată pe prevederile Legii concurenței nr. 183/2012 și Instrucțiunii privind regulile de acces la dosarul Consiliului Concurenței aprobată prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.06/2025.

(4) La evaluarea proporționalității unei cereri de divulgare a probelor din dosarul autorității de concurență, în conformitate cu art. 5 alin. (3), instanța de judecată examinează suplimentar dacă:

a) cererea este delimitată în mod specific în privința naturii, obiectului sau conținutului documentelor solicitate, evitându-se cererile cu caracter general sau nedeterminat;

b) solicitarea este formulată în legătură cu o acțiune în despăgubire aflată pe rolul instanței de judecată;

c) este garantată eficacitatea aplicării la nivel public a legislației în materie de concurență, prin luarea în considerare a dispozițiilor alin. (2) și (5) sau a punctului de vedere prezentat de autoritatea de concurență conform alin. (10).

(5) Divulgarea următoarelor categorii de probe se poate dispune de către instanța de judecată numai după ce autoritatea de concurență, prin adoptarea unei decizii sau a unui alt act, a finalizat procedura administrativă privind examinarea încălcării legislației în materie de concurență:

a) informații care au fost pregătite de o persoană fizică sau juridică în mod specific în cadrul procedurilor desfășurate de Consiliul Concurenței;

b)informații pe care Consiliul Concurenței le-a redactat și le-a transmis părților în cursul procedurii administrative privind examinarea încălcării legislației în materie de concurență;

c)propunerile de recunoaștere a săvârșirii unei practici anticoncurențiale care au fost retrase.

(6) În cadrul acțiunilor în despăgubire, instanța de judecată nu poate dispune, în niciun moment, ca o parte în proces sau un terț să divulge oricare dintre următoarele categorii de probe:

a)cererile de clemență;

b)propunerile de recunoaștere a săvârșirii unei practici anticoncurențiale depuse în conformitate cu Regulamentul privind aplicarea procedurii simplificate în cazurile de acordare a tratamentului favorabil întreprinderilor sau asocierilor de întreprinderi care recunosc săvârșirea unei practici anticoncurențiale aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței Nr. 09/2024.

(7) Reclamanții pot prezenta o cerere motivată pentru accesul instanței la probele prevăzute la alin. (6) lit. a) sau b) cu scopul exclusiv de a se asigura asupra conformității conținutului lor cu definițiile prevăzute de Legea concurenței nr.183/2012. În cadrul evaluării acestei cereri, instanța de judecată poate solicita asistență numai de la autoritatea de concurență competentă. Autorii probelor respective pot avea, de asemenea, posibilitatea de a fi audiați. Instanța de judecată nu oferă celorlalte părți sau unor terți accesul la probele respective.

(8) În cazul în care doar o parte din probele cerute intră sub incidența alin. (6), cealaltă parte a probelor se divulgă în conformitate cu prevederile prezentului articol, în funcție de categoria în care se încadrează.

(9) Divulgarea de probe din dosarul unei autorități de concurență, care nu se încadrează în niciuna dintre categoriile prevăzute la alin. (5) și (6), poate fi dispusă de către instanța de judecată în cadrul acțiunilor în despăgubire în orice moment, fără a aduce atingere prezentului articol.

(10) Autoritatea de concurență, din oficiu, poate prezenta punctul de vedere instanței cu privire la proporționalitatea cererilor de divulgare de probe ce au fost prezentate acesteia.

Articolul 7. Limitări privind utilizarea probelor obținute exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de concurență

(1) Probele din categoriile enumerate la art. 6 alin. (6), care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul unei autorități de

concurență nu pot fi administrate în cadrul acțiunilor în despăgubire, fiind considerate inadmisibile.

(2) Până la finalizarea procedurii autorității de concurență, prin adoptarea unei decizii sau într-un alt mod, probele din categoriile enumerate la art. 6 alin. (5) și care sunt obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul respectivei autorități în materie de concurență sunt considerate inadmisibile în cadrul acțiunilor în despăgubire.

(3) Probele obținute de către o persoană fizică sau juridică exclusiv prin accesul la dosarul autorității de concurență și care nu intră sub incidența alin. (1) sau (2) pot fi utilizate în cadrul unei acțiuni în despăgubire numai de către persoana respectivă sau de către o persoană fizică sau juridică ce a succedat în drepturi persoanei respective, inclusiv o persoană care a achiziționat drepturile litigioase ale persoanei respective.

Articolul 8. Sancțiuni

(1) Instanța de judecată, în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, poate sancționa cu amendă persoanele care au săvârșit încălcări procedurale, de la 20 la 10 000 de unități convenționale pentru persoane fizice și de la 0,1% până la 1% din cifra de afaceri a întreprinderii sau a asocierii de întreprinderi, realizată în anul anterior sancționării, determinată în acord cu normele de individualizare a sancțiunilor prevăzute de Legea concurenței nr. 183/2012, pentru următoarele fapte săvârșite în legătură cu procesul:

- a) neprezentarea sau refuzul nejustificat de a prezenta în termenul stabilit o probă a cărei divulgare a fost dispusă de către instanța de judecată;
- b) distrugerea probelor relevante pentru soluționarea litigiului;
- c) nerespectarea sau refuzul de a se conforma măsurilor dispuse de instanță de judecată pentru a proteja informațiile confidențiale;
- d) încălcarea limitărilor privind utilizarea probelor prevăzute la art. 5-7.

(2) Amenda prevăzută la alin. (1) se stabilește de către instanța de judecată în fața căreia s-a săvârșit fapta, în funcție de gravitatea acesteia, având un caracter eficient, proporțional și disuasiv. O unitate convențională constituie 50 de lei.

(3) În cazul refuzului nejustificat al unei părți de a se conforma dispozițiilor de divulgare sau în cazul distrugerii probelor, instanța de judecată poate trage concluzii defavorabile în privința acelei părți, inclusiv prin prezumarea ca dovedite a faptelor pe care probele nedivulgate urmau să le confirme.

(4) Aplicarea amenzii nu scutește persoanele care dețin proba reclamată de obligația prezentării ei în instanță.

CAPITOLUL III

EFECTELE DECIZIILOR, TERMENE DE PRESCRIPTIE, RĂSPUNDEREA SOLIDARĂ

Articolul 9. Efectul deciziilor

(1) O încălcare a legislației în materie de concurență constatată printr-o decizie a Consiliului Concurenței care a obținut puterea lucrului decis și/sau printr-o hotărâre definitivă și irevocabilă a instanței de judecată este obligatorie pentru instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire întemeiate pe legislația în materie de concurență.

(2) O încălcare a legislației în materie de concurență, constatată printr-o decizie definitivă a Comisiei Europene, se consideră stabilită pentru instanța de judecată investită cu soluționarea unei acțiuni în despăgubire în temeiul legislației în materie de concurență.

(3) O decizie sau hotărâre definitivă privind încălcarea legislației în materie de concurență, pronunțată într-un alt stat membru al Uniunii Europene face dovada, până la proba contrară, a faptului că a avut loc o încălcare a legislației în materie de concurență și, după caz, poate fi evaluată împreună cu alte probe introduse de părți.

(4) Prezentul articol nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor instanțelor naționale prevăzute la art. 267 din TFUE.

Articolul 10.Termene de prescripție

(1) Termenul de prescripție pentru acțiunea în despăgubire este de 5 ani. Termenul nu începe să curgă înainte ca încălcarea legislației în materie de concurență să fi încetat și înainte ca reclamantul să fi cunoscut sau să fi trebuit, în mod rezonabil, să cunoască:

a) comportamentul adoptat și faptul că acesta constituie o încălcare a legislației în materie de concurență;

b) faptul că încălcarea legislației în materie de concurență i-a adus un prejudiciu; și

c) identitatea autorului încălcării.

(2) Termenul de prescripție, prevăzut la alin. (1) nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, se suspendă în cazul în care autoritatea de concurență desfășoară acțiuni în scopul investigării sau proceduri cu privire la o încălcare a legislației în materie de concurență la care se referă acțiunea în despăgubire. Suspendarea

încetează la un an după ce decizia de constatare a încălcării rămâne definitivă sau după ce procedurile încetează în alt mod.

(3) Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, se suspendă pe durata procesului de soluționare consensuală a litigiului. Suspendarea termenului de prescripție produce efecte numai în privința părților care sunt sau au fost implicate sau reprezentate în soluționarea consensuală a litigiului.

Articolul 11. Răspunderea solidară

(1) Întreprinderile care au încălcat legislația în materie de concurență printr-un comportament comun poartă răspundere solidară pentru prejudiciul cauzat de încălcare. Fiecare dintre întreprinderile respective are obligația de despăgubire integrală a prejudiciului, iar partea prejudiciată are dreptul de a solicita despăgubiri integrale de la oricare dintre acestea până când este despăgubită integral.

(2) Fără a aduce atingere dreptului la despăgubiri integrale, astfel cum este prevăzut la art. 3, în cazul în care autorul încălcării face parte din întreprinderi mici și mijlocii (IMM), astfel cum sunt definite în Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, acesta este responsabil numai față de cumpărătorii săi direcți și indirecti, în cazul în care:

a) cota sa de piață de pe piața relevantă a fost mai mică de 5% în orice moment de pe durata încălcării legislației în materie de concurență, și

b) aplicarea normelor obișnuite a răspunderii solidare ar periclita iremediabil viabilitatea sa economică și ar atrage pierderea totală a valorii activelor sale;

(3) Excepția prevăzută la alin. (2) nu se aplică în cazul în care:

a) IMM -ul a avut un rol de inițiator al practicii anticoncurențiale sau a constrâns alte întreprinderi să participe ori să rămână parte la încălcarea respectivă; sau

b) s-a constatat anterior încălcarea de către IMM a legislației în materie de concurență.

(4) Prin excepție de la alin. (1), întreprinderea care beneficiază de imunitate la amendă poartă răspundere solidară:

a) față de cumpărătorii sau furnizorii săi direcți și indirecti; și

b) față de alte părți prejudiciate, numai în cazul în care nu se poate obține despăgubirea integrală de la celelalte întreprinderi care au fost implicate în aceeași încălcare a legislației în materie de concurență.

(5) Întreprinderea implicată într-o practică anticoncurențială poate înainta o acțiune în regres împotriva oricărei alte întreprinderi implicate în respectiva încălcare pentru a recupera contribuția plătită pe seama acestora, al cărei quantum

este stabilit având în vedere răspunderea lor relativă pentru prejudiciul cauzat de încălcarea legislației în materie de concurență.

Cuantumul contribuției unei întreprinderi implicate în încălcare și căreia i s-a acordat imunitate la amendă în cadrul politicii de clemență nu va depăși cuantumul prejudiciului cauzat de aceasta cumpărătorilor sau furnizorilor proprii, direcți sau indirecti.

(6) În cazul în care încălcarea legislației în materie de concurență a cauzat prejudicii altor părți decât cumpărătorilor sau furnizorilor proprii direcți sau indirecti ai autorilor încălcării, cuantumul oricărei contribuții din partea unui beneficiar de imunitate către alți autori ai încălcării este stabilit având în vedere răspunderea sa relativă pentru prejudiciul respectiv.

CAPITOLUL IV

TRANSFERUL SUPRAPREȚURILOR ȘI CUANTIFICAREA PREJUDICIULUI

Articolul 12. Transferul supraprețurilor și dreptul la despăgubiri integrale

(1) Pentru asigurarea deplinei eficacități a dreptului la despăgubiri integrale prevăzut la art. 3, orice persoană fizică sau juridică care a suferit un prejudiciu poate solicita despăgubiri, indiferent dacă este cumpărător direct sau indirect al autorului încălcării.

(2) Măsurile privind compensarea prejudiciilor nu trebuie să ducă la acordarea unor despăgubiri care depășesc prejudiciul cauzat efectiv reclamantului și nici la exonerarea de răspundere a autorului încălcării.

(3) Despăgubirile pentru pierderea efectivă, la orice nivel al lanțului de aprovizionare, nu vor depăși prejudiciul sub formă de suprapreț cauzat la acel nivel.

(4) Partea prejudiciată are dreptul de a solicita și de a obține despăgubiri pentru pierderea de profit cauzată de transferul parțial sau integral al supraprețului.

(5) Prevederile referitoare la transferul supraprețurilor se aplică în mod corespunzător și atunci când încălcarea legislației în materie de concurență se produce la nivelul aprovizionării autorului încălcării.

(6) În cazul în care dovedirea cuantumului exact al supraprețului transferat este imposibilă sau extrem de dificilă, instanța de judecată este în drept să estimeze cota-parte din suprapreț care a fost transferată.

Articolul 13. Invocarea transferului în apărare

(1) Pârâtul într-o acțiune în despăgubire poate invoca în apărarea sa împotriva unei cereri de despăgubiri faptul că reclamantul a transferat integral sau parțial supraprețul rezultat din încălcarea legislației în materie de concurență.

(2) Sarcina probei privind transferul supraprețului revine pârâtului, care poate solicita divulgarea de informații din partea reclamantului sau din partea terților.

Articolul 14. Cumpărătorii indirecti

(1) În cazul în care existența sau quantumul despăgubirilor solicitate depinde de faptul dacă un suprapreț a fost transferat reclamantului sau de măsura în care un suprapreț a fost transferat reclamantului, sarcina probei privind existența și amploarea acestui transfer îi revine reclamantului, luând în considerare practica comercială de transfer în aval al creșterilor de preț pe lanțul de aprovizionare. În acest scop, reclamantul poate solicita instanței de judecată divulgarea de probe de la pârât sau de la terți, în condițiile art. 5–7.

(2) În situația menționată la alin. (1), cumpărătorul indirect se consideră că a dovedit existența transferului asupra sa atunci când acesta a arătat că:

a) pârâtul a săvârșit o încălcare a legislației în materie de concurență;

b) încălcarea legislației în materie de concurență a avut ca rezultat un suprapreț pentru cumpărătorul direct al pârâtului; și

c) cumpărătorul indirect a achiziționat bunurile sau serviciile care au făcut obiectul încălcării sau produse/servicii derivate din acestea ori care le conțin.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică în cazul în care pârâtul poate demonstra că supraprețul nu a fost transferat sau nu a fost transferat integral cumpărătorului indirect.

Articolul 15. Acțiuni în despăgubire introduse de reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare

(1) Pentru a se evita ca acțiunile în despăgubire din partea unor reclamanți de la niveluri diferite ale lanțului de aprovizionare să ducă la o răspundere multiplă sau la absența răspunderii autorului încălcării, în evaluarea îndeplinirii cerințelor privind sarcina probei rezultate din aplicarea art. 13 și 14, instanța de judecată sesizată cu privire la o acțiune în despăgubire poate lua în considerare, în mod corespunzător, oricare dintre următoarele:

- a) acțiunile în despăgubire care sunt legate de aceeași încălcare a legislației în materie de concurență, dar sunt introduse de reclamanți de la alte niveluri ale lanțului de aprovizionare;
 - b) hotărârile pronunțate în acțiunile în despăgubire, astfel cum sunt prevăzute la lit. a);
 - c) informațiile relevante cu caracter public și care rezultă din cazuri de asigurare a respectării legislației în materie de concurență la nivel public.
- (2) Instanța de judecată poate dispune disjungerea, conexarea sau suspendarea judecării cauzei în condițiile Codului de procedură civilă, dacă o astfel de măsură este necesară pentru asigurarea unei judecăți echitabile și evitarea pronunțării unor hotărâri contradictorii.

Articolul 16. Cuantificarea prejudiciului

- (1) În cazul în care este imposibilă sau extrem de dificilă stabilirea cuantumului exact al prejudiciului pe baza probelor administrate, instanța de judecată este în drept să estimeze cuantumul acestuia. Instanța se asigură că sarcina probei și standardul probatoriu aplicat nu fac practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea dreptului la despăgubiri integrale.
- (2) Se prezumă că încălcările sub forma unor carteli provoacă prejudicii constând în creșterea prețului produselor sau serviciilor vizate de cartel cu 20%. Prezumția este relativă, autorul încălcării având dreptul să răstoarne aceasta prezumție.
- (3) Se prezumă că încălcările sub forma abuzului de poziție dominantă provoacă prejudicii. Prezumția este relativă, autorul încălcării având dreptul să răstoarne aceasta prezumție.
- (4) În cadrul unei proceduri referitoare la o acțiune în despăgubire, la cererea instanței, Consiliul Concurenței poate să acorde asistență acesteia, dacă o consideră adecvată, în vederea determinării cuantumului despăgubirilor.
- (5) La estimarea cuantumului prejudiciului în litigiul aflat pe rol, instanța de judecată utilizează prevederile Ghidul privind cuantificarea prejudiciului în acțiunile în despăgubire întemeiate pe încălcarea art. 101 sau 102 din TFUE sau a art. 5 sau 11 din Legea concurenței nr. 183/2012.

CAPITOLUL V

SOLUȚIONAREA CONSENSUALĂ A LITIGIILOR

Articolul 17. Efectele soluționării consensuale a litigiilor

(1) Fără a aduce atingere prevederilor legislației în materie de arbitraj și mediere, instanța de judecată sesizată cu privire la o acțiune în despăgubire își poate suspenda procedurile pentru o perioadă de cel mult 2 ani atunci când părțile din cadrul procedurilor respective sunt implicate în soluționarea consensuală a litigiului privind cererea vizată de acțiunea în despăgubire.

(2) În urma unei soluționări consensuale a litigiului, cererea părții prejudiciate este redusă cu cota din prejudiciul cauzat acesteia de către coautorul încălcării legislației în materie de concurență care a procedat la soluționarea consensuală a litigiului.

(3) Partea rămasă din acțiunea în despăgubire poate fi pretinsă doar de la coautorii care nu au participat la soluționarea consensuală. Aceștia din urmă nu au drept de regres împotriva coautorului care a soluționat consensual litigiul pentru suma reprezentând partea rămasă din prejudiciu.

(4) Prin derogare de la prevederile alin. (3), în cazul în care coautorii încălcării care nu au participat la soluționarea consensuală se află în imposibilitate de a plăti despăgubirile restante, partea prejudiciată poate pretinde suma rămasă de la coautorul care a încheiat acordul de soluționare consensuală, cu excepția cazului în care prin acordul respectiv s-a convenit în mod expres înlăturarea acestei posibilități.

(5) La stabilirea quantumului contribuției de regres datorate între coautori conform răspunderii lor relative, instanța de judecată ia în considerare în mod corespunzător orice despăgubiri deja achitate în temeiul unei soluționări consensuale a litigiului.

Articolul 18. Factor atenuant pentru individualizarea sancțiunilor aplicate de Consiliul Concurenței

Consiliul Concurenței poate reține ca circumstanță atenuantă pentru individualizarea sancțiunii, în decizia de constatare și sancționare a unei fapte anticoncurențiale, existența plății de despăgubiri în urma unor soluționări consensuale a litigiilor.

CAPITOLUL VI

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 19. Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. 1 alin. (4), art. 3 alin. (2) și art. 9 alin. (2), (3) și (4), în partea ce reglementează competența

Comisiei Europene și a autorităților naționale de concurență din statele membre, din prezenta lege, care vor intra în vigoare de la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană.